

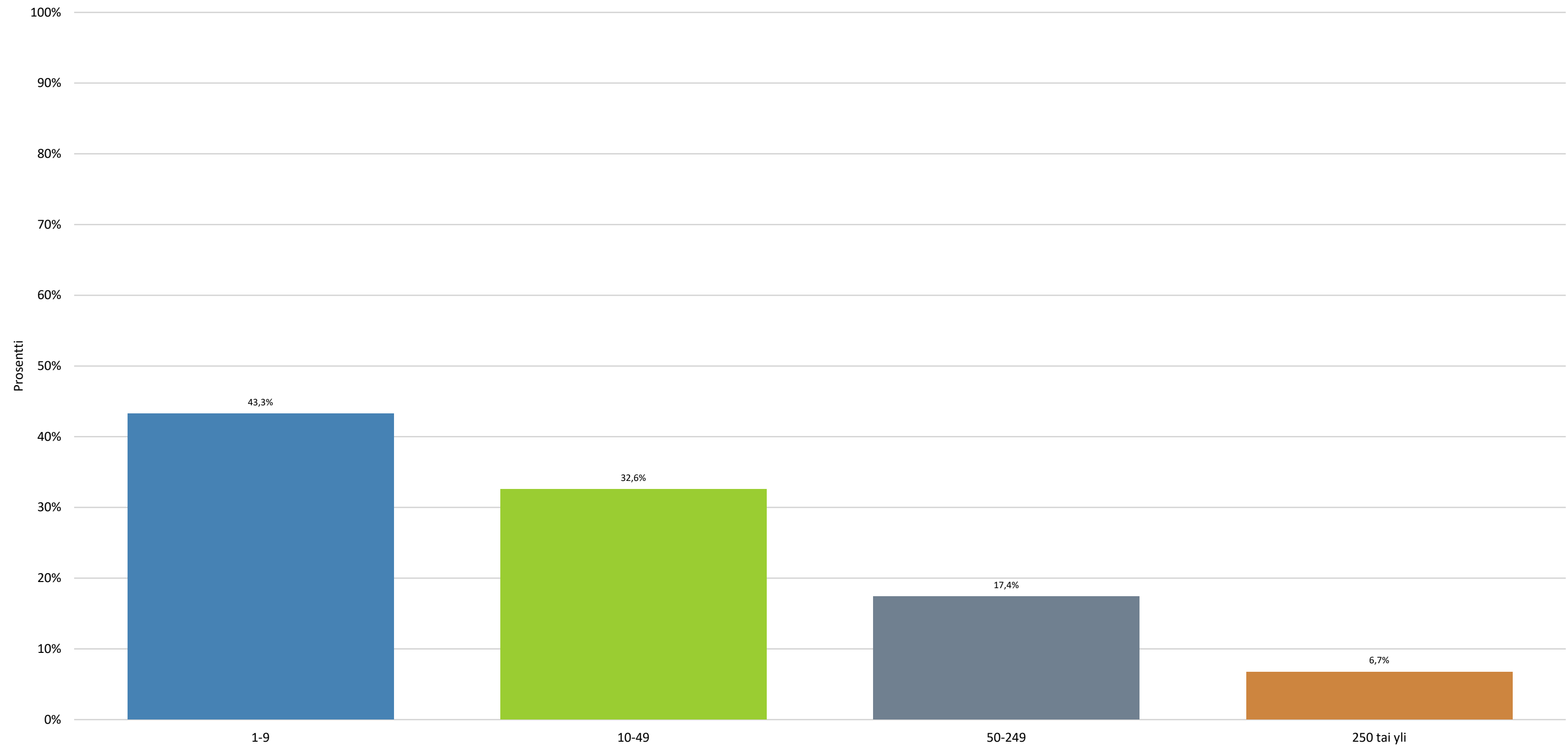
27.9.2024

Talouskysely syksy-24

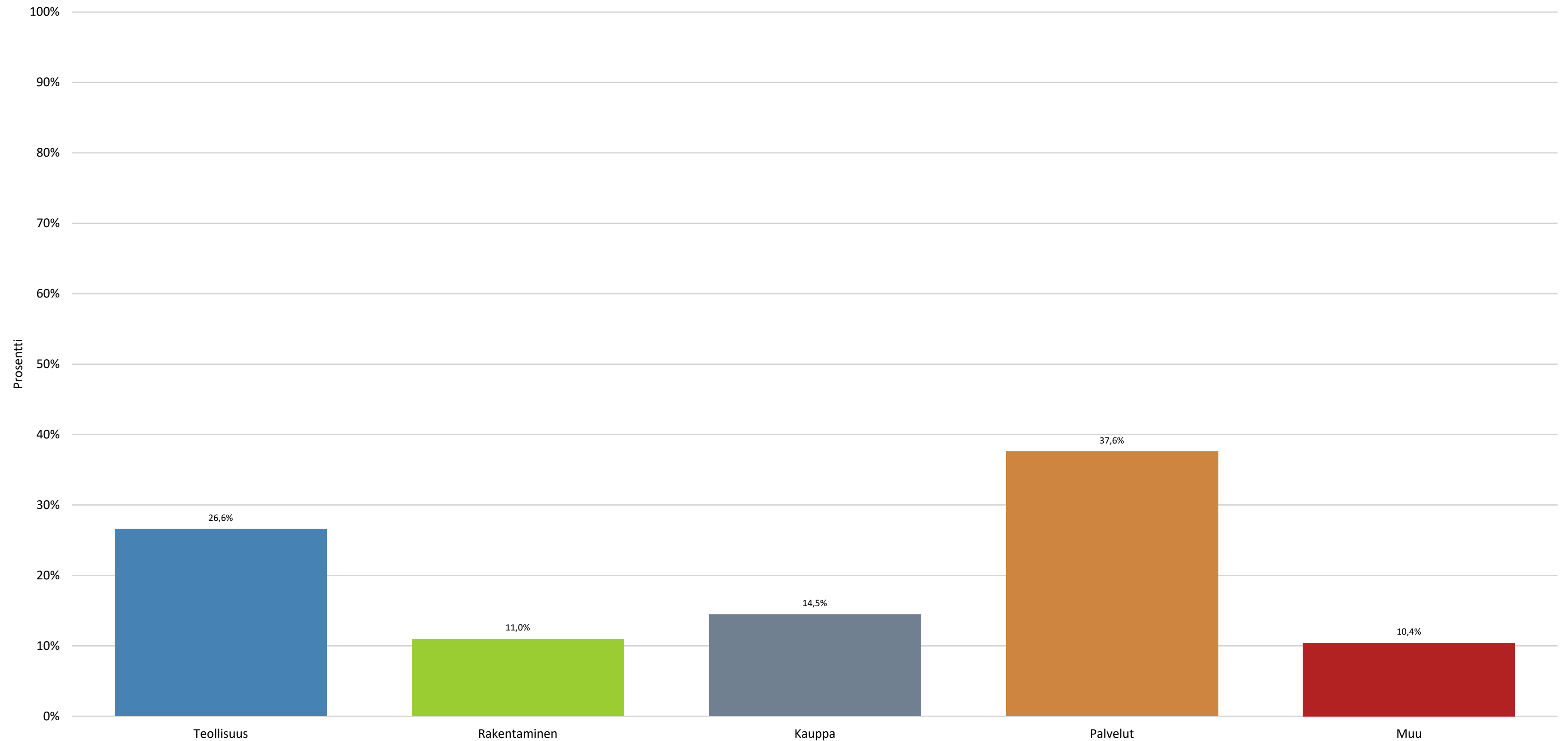
Tampereen kauppakamarin jäsenyritysten vastaukset

Kyselyyn vastanneiden määrä: 178

2. Yrityksen henkilöstömäärä

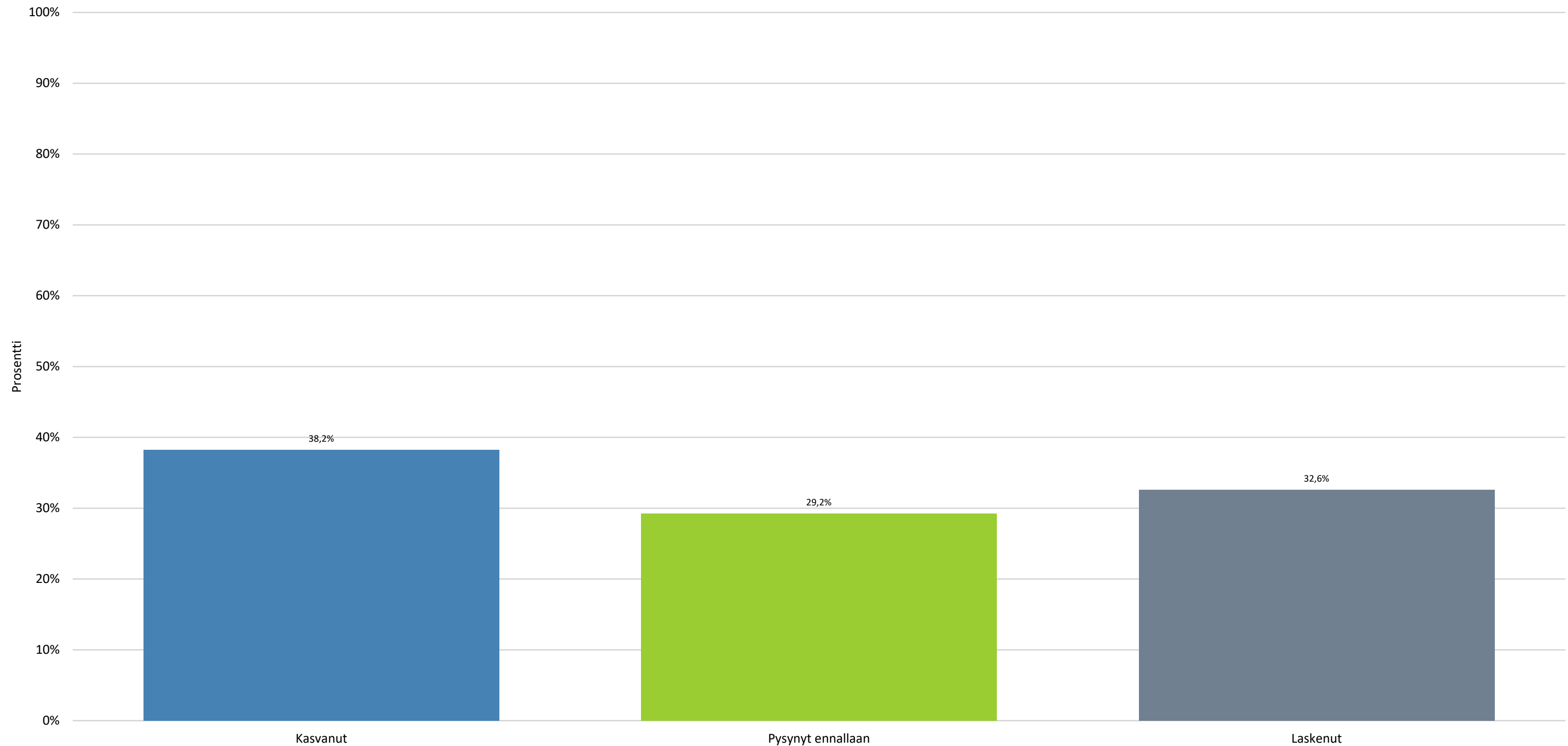

3. Yrityksenne toimiala

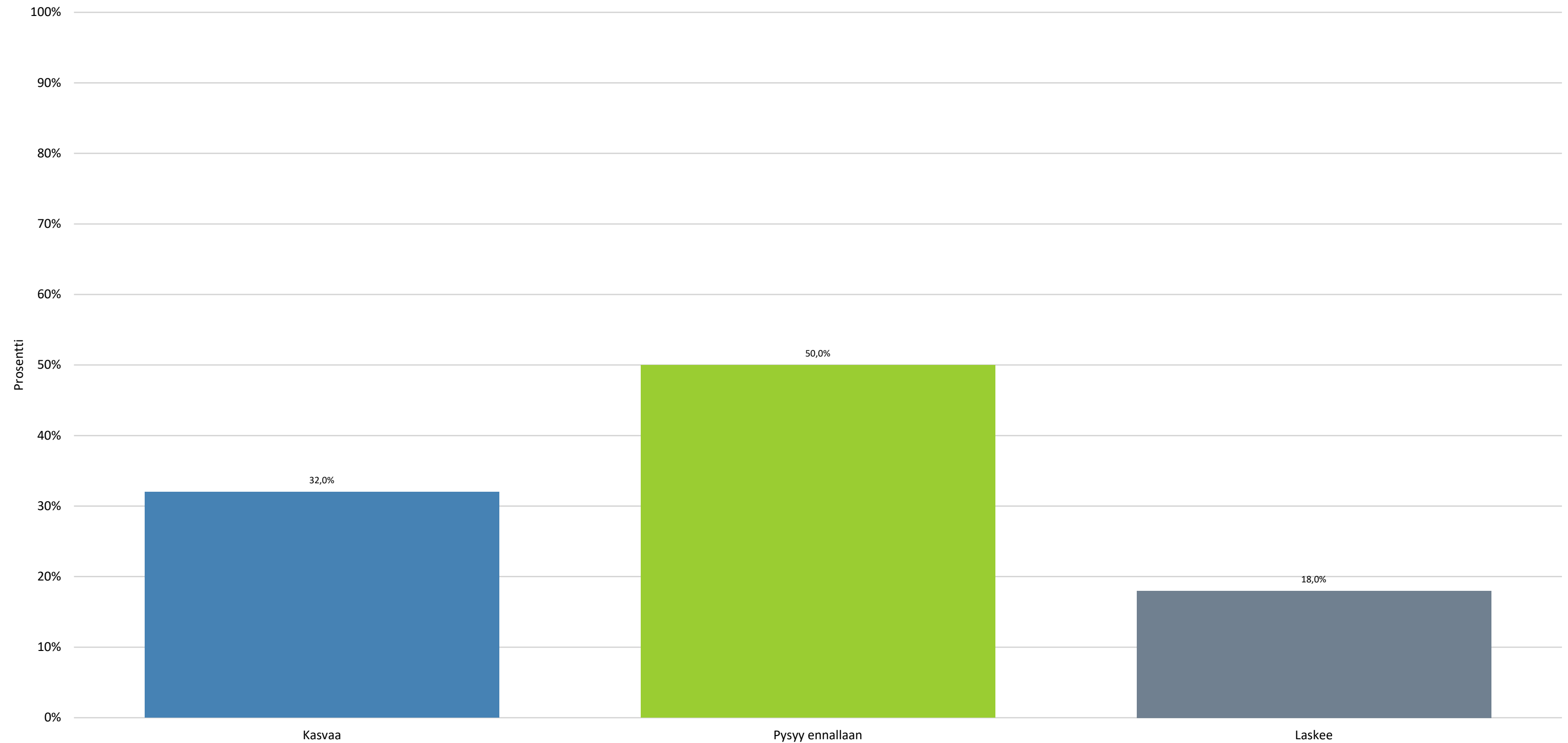

4. Kuinka toimipaikkanne liikevaihto on kehittynyt kuluvan vuoden aikana verrattuna edelliseen vuoteen

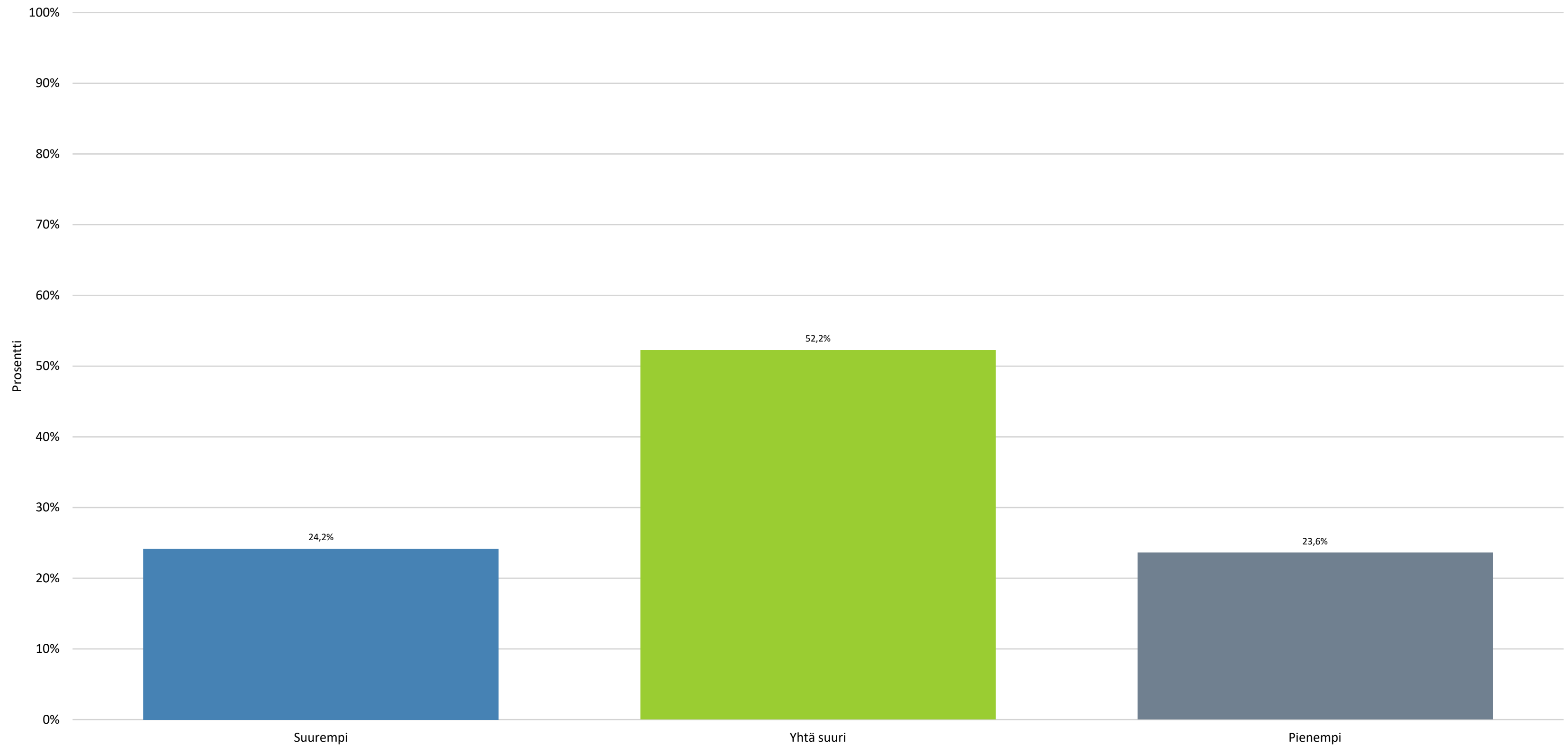
TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

5. Toimipaikkanne liikevaihto seuraavien kuuden kuukauden aikana

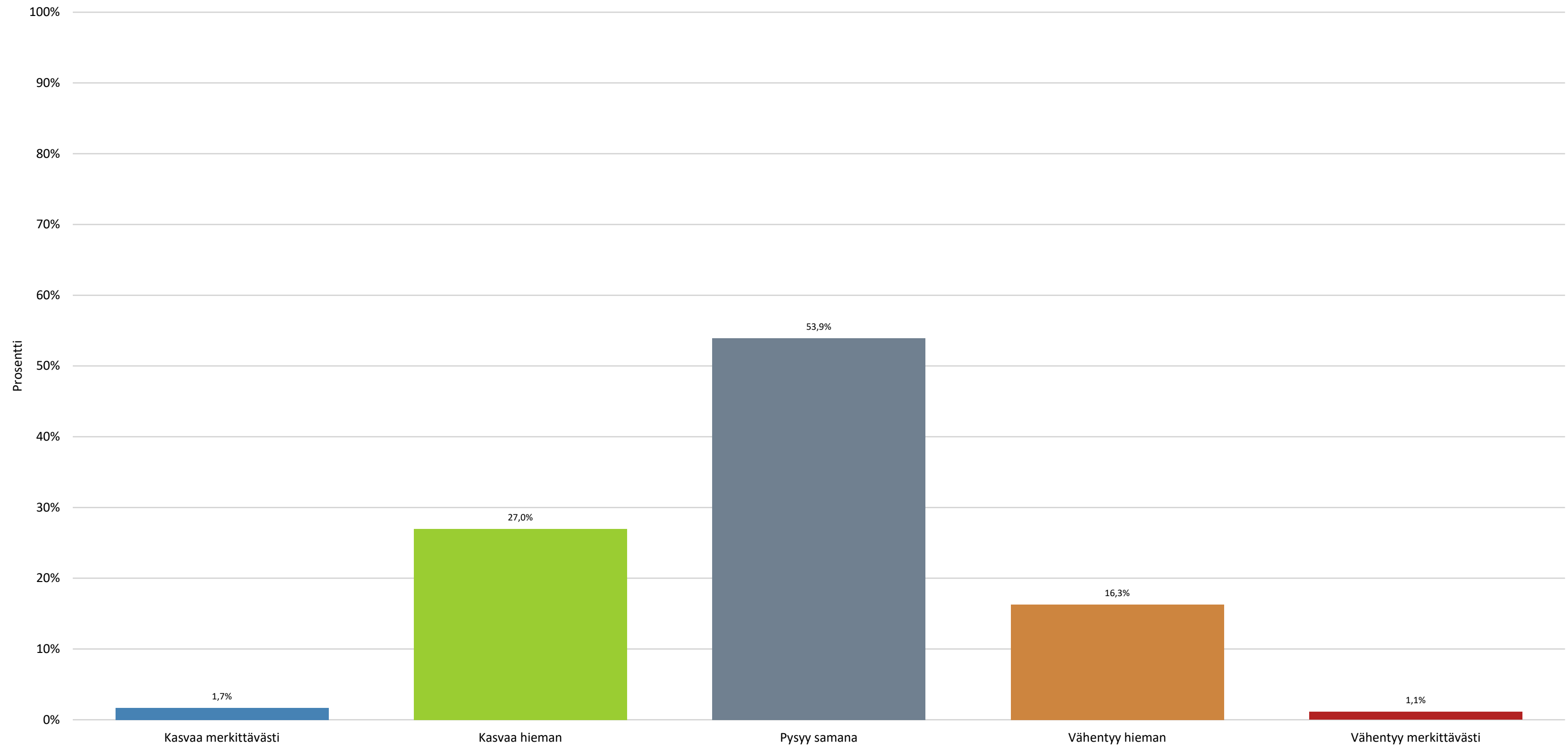

6. Toimipaikkanne henkilöstömäärä tällä hetkellä verrattuna vuoden takaiseen.

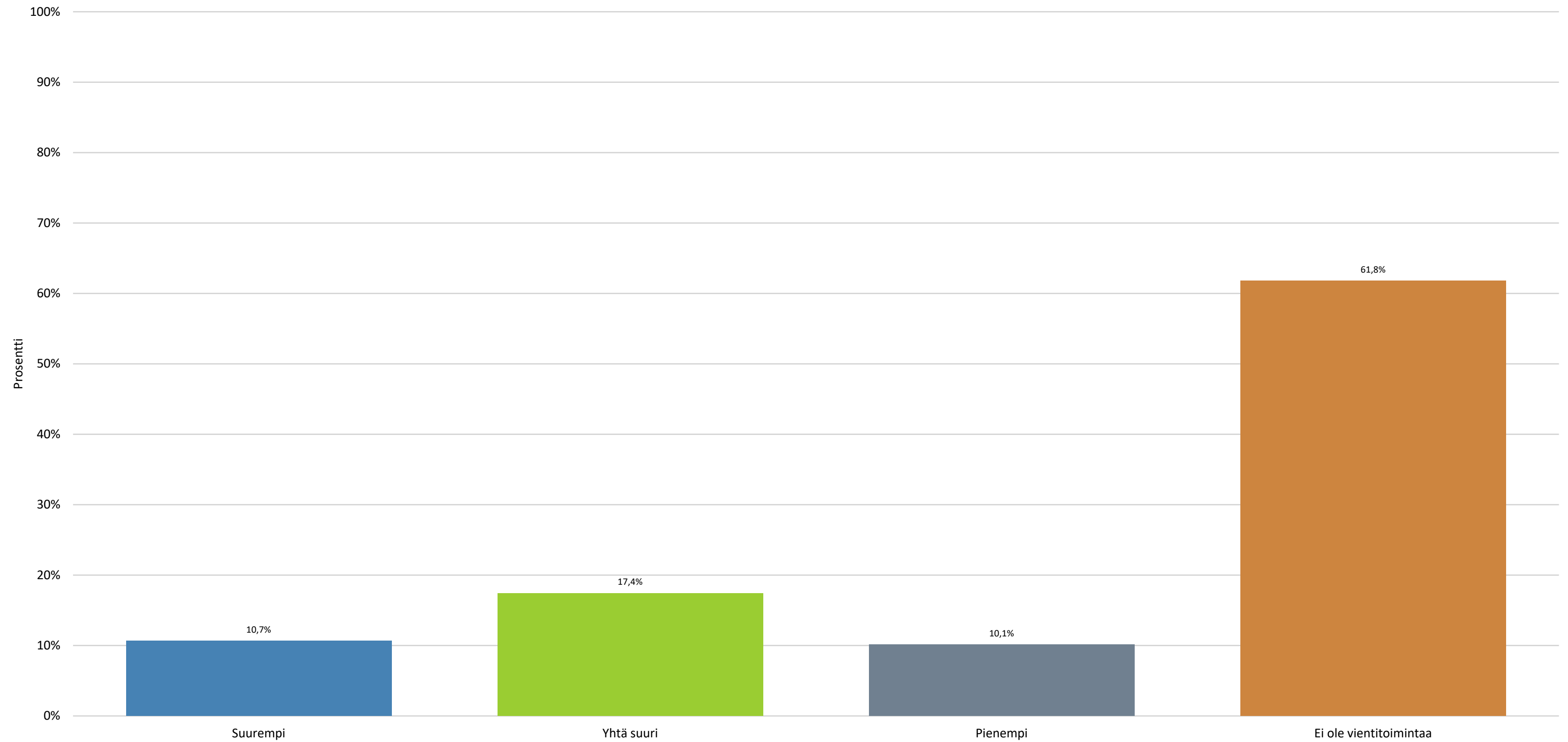

7. Miten työntekijöidenne määrä kehittyy seuraavan kuuden (6) kuukauden aikana?

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

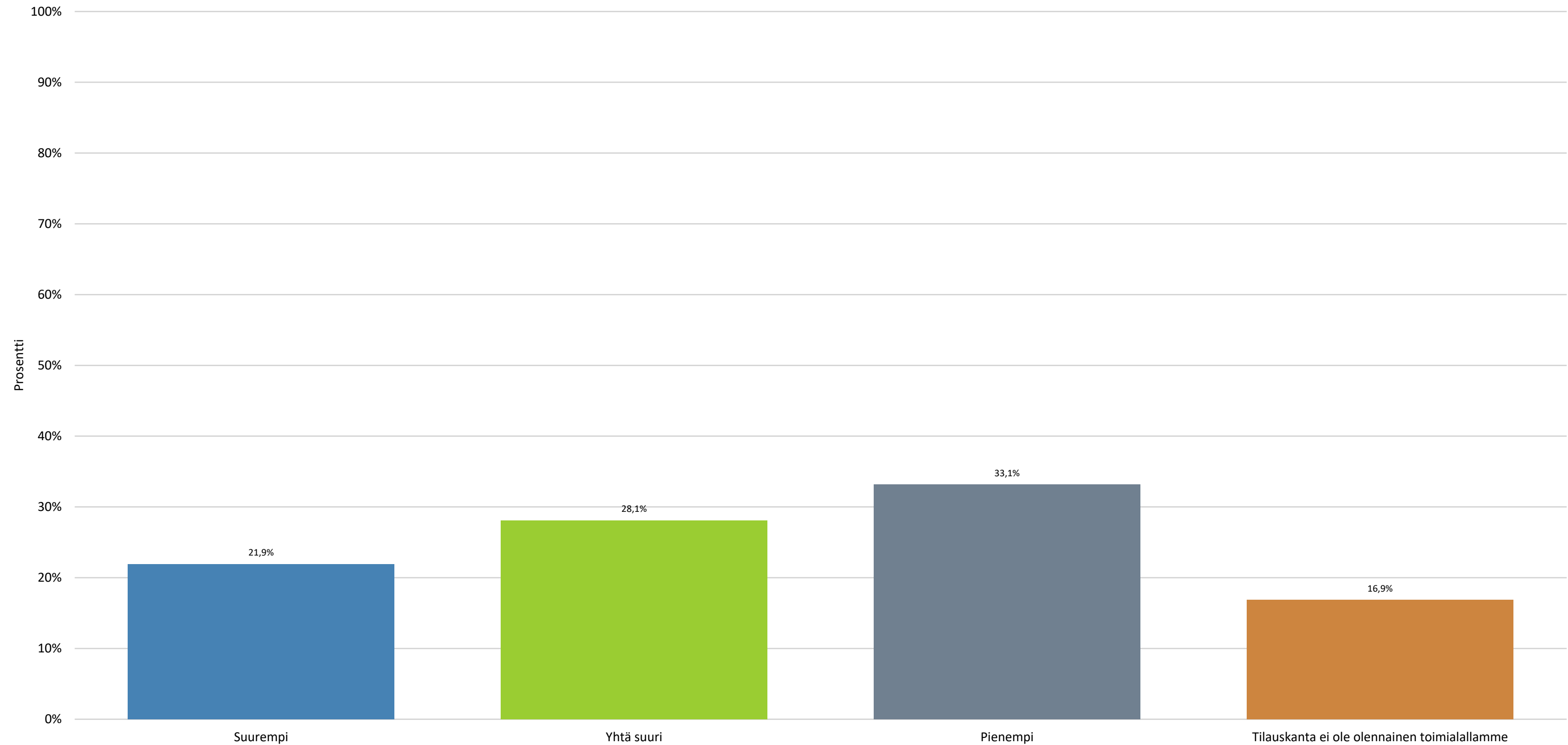

8. Toimipaikkanne vienti on kuluvana vuonna verrattuna edelliseen vuoteen

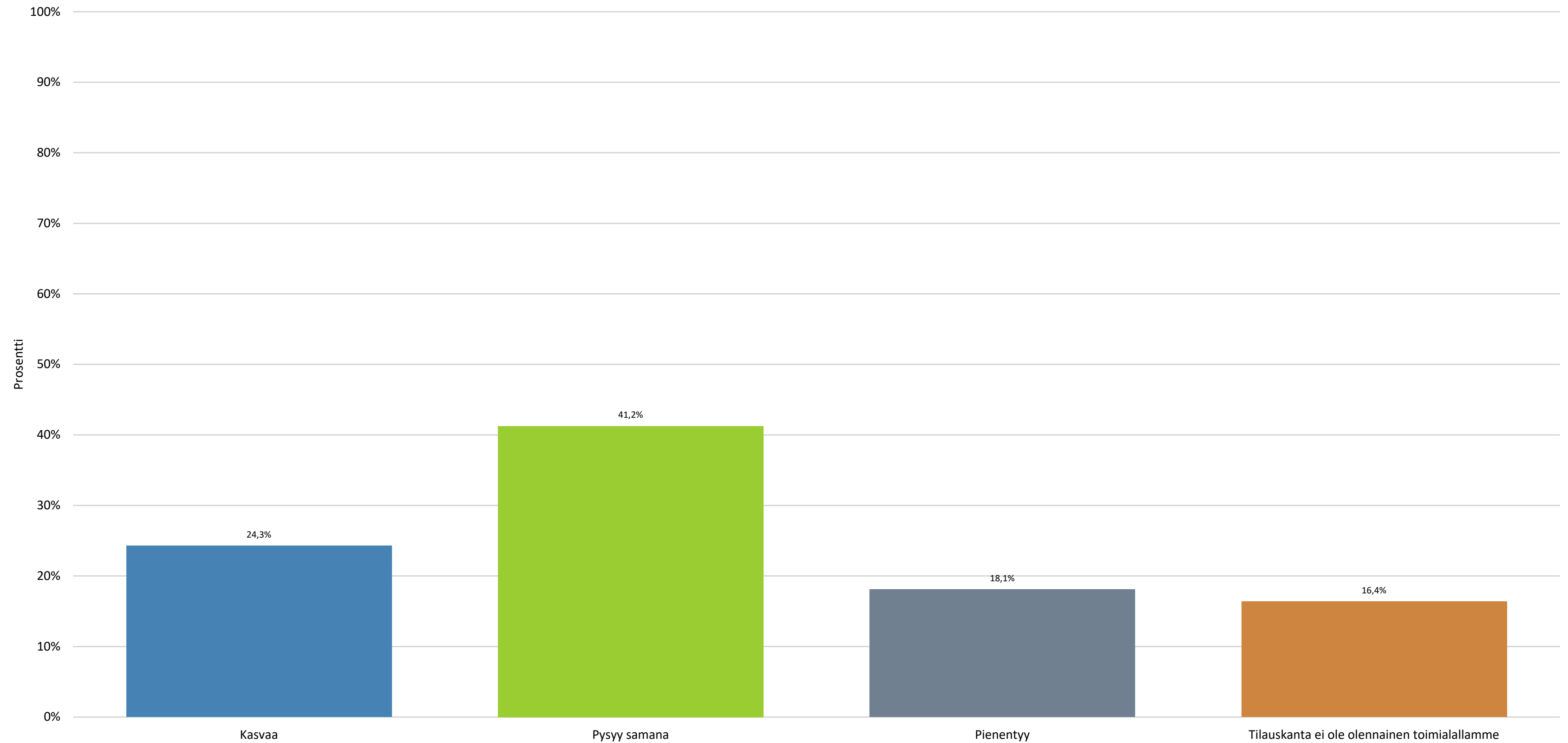

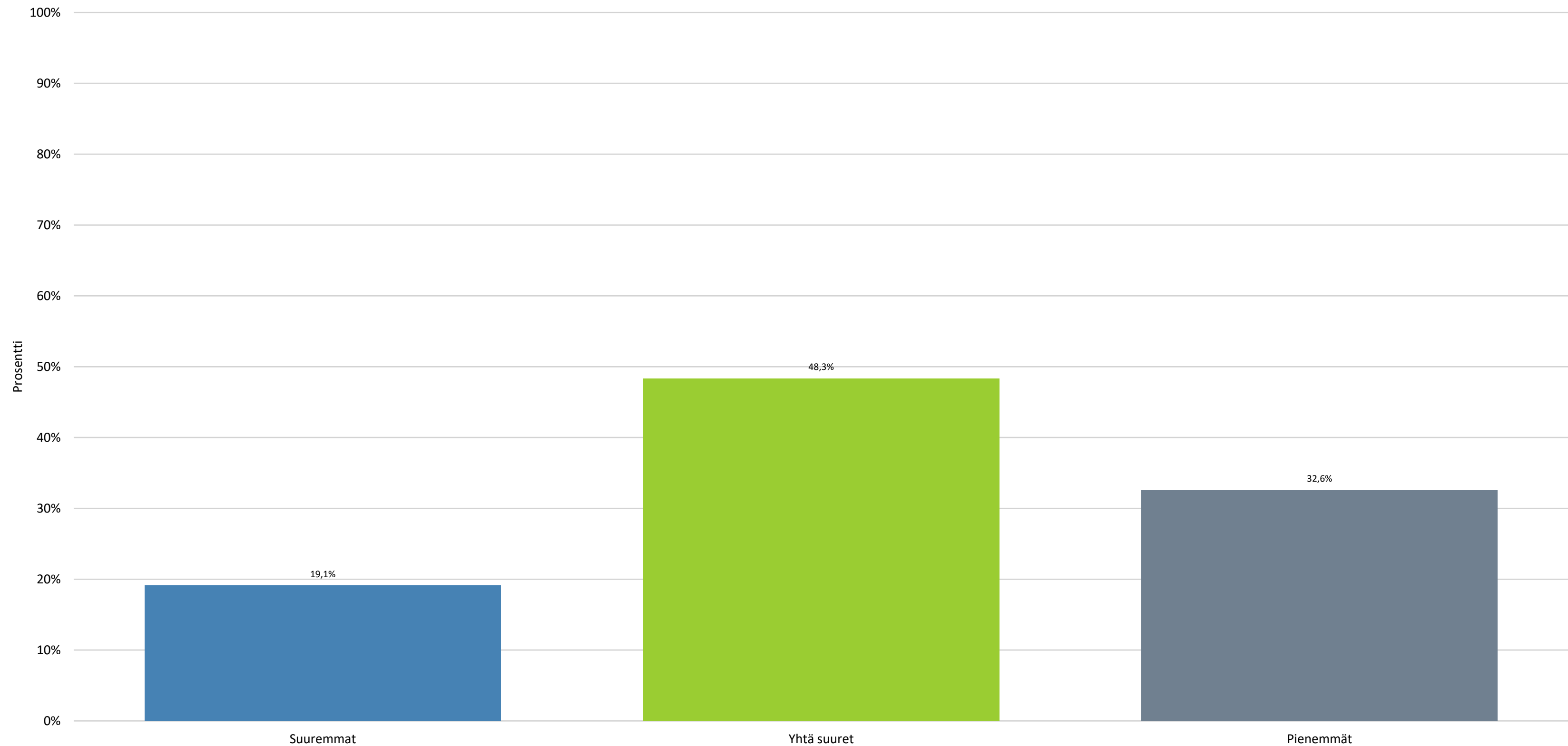
9. Toimipaikkanne tilauskanta nyt verrattuna vuoden takaiseen

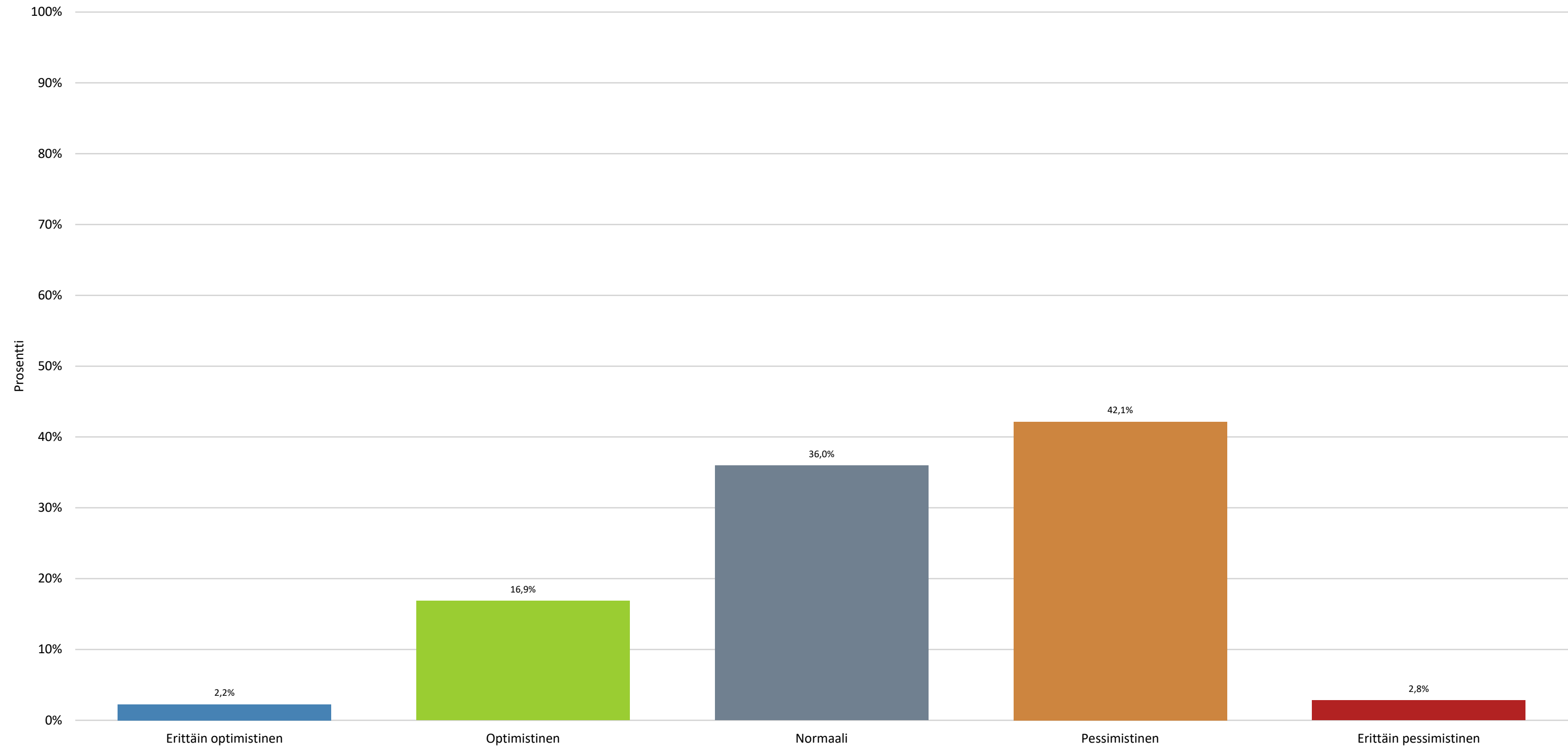
10. Miten tilauskantanne kehittyy seuraavien kuuden kuukauden aikana?

11. Toimipaikkane investoinnit ovat seuraavan 12 kuukauden aikana verrattuna edelliseen 12 kuukauteen

12. Mikä on yleinen tunnelma toimialallanne?

13. Vapaamuotoisia kommentteja suhdannenäkymiin liittyen

- Korkeiden lasku sekä kuluttamisen helpottamiseen liittyvät päätökset (sääntelyn vapauttaminen mm. alkoholi, käsikauppalääkkeet) ovat tärkeitä suhdanteen positiivisen kehityksen vauhdittajia.
- Sosiaalipalvelut nojaavat julkistalouden raameihin ja hyvinvointialueiden haastava tilanne heijastuu ulkoisiin palveluntuottajiin negatiivisesti.
- Rakentamisen piristymisestä ei olisi haittaa, yllättävän vähän nykytilanteesta on ollut haittaa.
- "Henkeä pidätellen katsotaan, mihin suuntaan mennään.
- Mitään nousun alkua ei mielestäni vielä ole näkynyt, pikemmin sama karmeaa syöksy jatkuu."
- Alv:n korottaminen ilman adekvaattia valmistautumisaikaa tuo merkittäviä lisäkustannuksia muutenkin kiristyneessä kotimaisen kysynnän tilanteessa. Tämä vaikuttaa todella paljon palvelualueemme.
- Tilanne on kaksijakoinen. Toisilla tilanne lähes normaali ja toisilla liikevaihto laskee ja on ongelmia mm. tilauskannan kanssa. Odottava tunnelma ja odotuksia korkokannan laskuun, jotta investoinnit lähtisivät liikkeelle.
- Asiakkaat ovat erittäin varovaisia ja/tai kykenemättömiä tekemään päätöksiä.
- Kuluttajat ovat erittäin varovaisia hankinnoissaan. Ostavat vain tarpeeseen ja silloinkin vielä miettivät hinnan merkitystä. Haastavaa tehdä tulosta, koska kulut nousseet samalla kun myynti tahmeaa ja hinnan merkitys iso. Alvin nostoa ei myöskään olla voitu viedä hintoihin.
- Varovaisen toiveikas
- Ravintolapalveluiden käyttö laskee jatkuvasti.
- Suhdannetilanteen parantumisesta ei ole näkymiä toistaiseksi.
- Sote-alan pk-yrityksen tilanne Pirhan ollessa palveluiden tilaaja näyttää hyvin epäselvältä. Hyvinvointialueella ei osata laskea oman hoivapalvelun kustannuksia, joten ostopalvelun vähentäminen esitetään kustannussäästönä. Todellisuudessa julkinen hoivapalvelu on väistämättä kalliimpaa johtuen huomattavasti isommista henkilöstökuluista (kalliimpi TES ja palkkaharmonisaatio lisäksi). Pienemmät sote-toimijat ovat pulassa lähivuosina, kunnes kustannusten läpinäkyvyys osto vs. oma palvelu toteutuu. Hyvinvointialueilla on velvoite perustella oston ja oman tuotannon suhde, mutta se ei onnistu ennen kuin kustannukset saadaan läpinäkyviksi.
- Vientiyritysten suhdanteet näkyvät suoraan meidän toiminnassamme.
- Sote-puolella tapahtuvat hallituksen säästötoimet vaikuttavat suoraan yrityksen suhdanteisiin.
- majoitusalailla hiljaista, venäläiset ja aasialaiset matkailijat puuttuu edelleen ja kuluttajien ostovoima heikkoa.
- Ei hyvä!
- Toimimme energia teollisuuden parissa ja siihen liittyen bioenergian käyttö tulee lisääntymään
- Sähköistyminen ja vihersiirtymä etenee vääjäämättä!

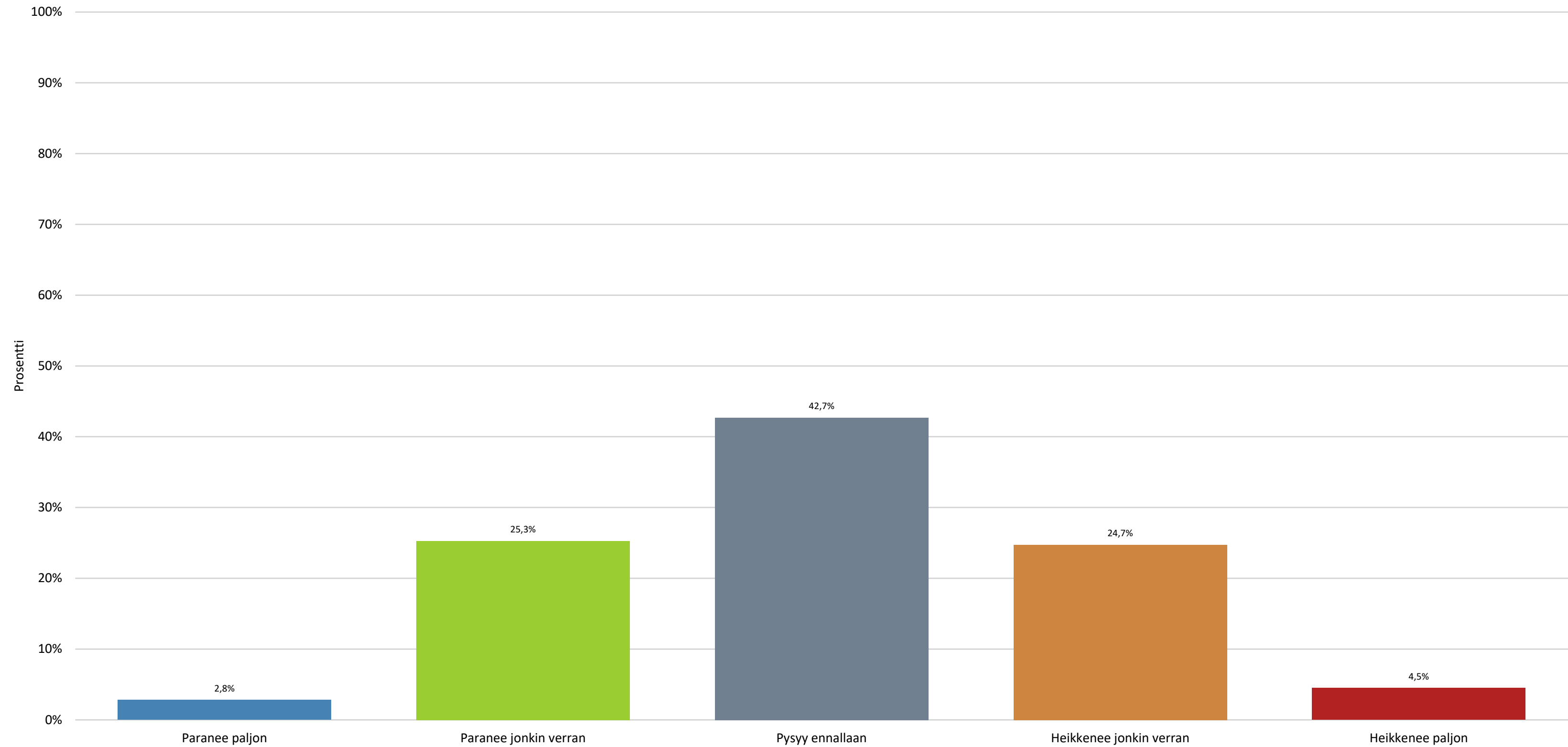
13. Vapaamuotoisia kommentteja suhdannäkymiin liittyen

- "Toimialalla selkeitä pirstymisen merkkejä. Yleisesti Suomessa tuijotetaan liikaa EU ja kv markkinaa huolestuneena. Ollaan toivottomia kun tuijotetaan Saksan tilannetta. Suomi vie ~80mrd \$, Saksa tuo 1,49T \$, Ranska tuo 800mrd \$, Hollanti tuo 770mrd \$, Italia tuo 671mrd \$, Espanja 473mrd \$. KAIKKI Suomen tuottamat tuotteet ja palvelut on myytävissä helposti EU:n sisämarkkinassa, kyse on asenteista ja myyntitaidoista. Suomalaiset yritykset eivät lähtökohtaisesti koe olevansa EU yrityksiä. Tarvitaan iso asenneilmaston muutos. Ei ole mitään järkeä että yritykset kilpailevat toisensa hengiltä Suomen sisämarkkinassa, kun meidän pitäisi auktaa ja kannustaa toisiamme menestymään EU markkinassa. Olemme merten eristämänä euroopan laidalla. Meidän täytyy kaikin mahdollisin tavoin, yhteisin ponnistuksin edistää Suomalaista verkkokauppaa ja digipalvelujen tarjontaa Euroopassa. Tämän pitää olla kansallinen missio. Kouluissa ja yliopistoissa täytyy lisätä eurooppalaisten kielten ja businesskulttuurin osaamista. Trade- ja Ekonomeille Ranska, Saksa ja Espanja pakollisiksi kieliksi. Meitä on vaan ~1,9m työntekijää yksityisellä sektorilla, EU:ssa 460m kuluttajaa vastaanottamaan meidän erinomaisia tuotteita ja palveluja.."
- Kaikki riippuu korkotassosta ja pääsevätkö yritykset vapaasti toimimaan. Tärkeää on myös, että perinteiset pankit alkaisivat toimimaan yritysten rahoittajina eikä pelkästään maksuliikenteen harjoittajina ja siitkään älyttömästi rahastaen. PK-yritykset joilla ei ole AAA luokitusta eivät saa lainaa ja joutuvat turvautumaan kalliisiin luottoihin yksityismarkkinoilta. Nyt tarvitaan Suomen Pankin ja Hallituksen toimia tämän hullun tilanteen oikaisemiseen. Sanoo yrityskummi ja hallitustyöskentelijä
- "Palveluiden tuottaminen mikroyrityksille -segmentti on haastellisen taloudellisen tilanteen edessä. Tuotteiden toimittaminen suuryrityksille on alati tuulinen ja suhtaudumme varovaisesti liikevaihdon kehitykseen. Kotimaisten PK-yritysten investoinnin alallamme on vielä pienessä kasvussa."
- "Tapahtumatoimiala kärsii todella paljon alv-korotuksista, sillä kulut ovat karanneet jo käsistä, ja se on pakko laittaa hintoihin, jonka lisäksi B2C-tapahtumat tulevat kärsimään todella paljon, sillä kuluttaja-asiakkaille laitettava alv-korotus tuntuu suoraan heidän kukkarossaan. (B2B-liiketoiminnassa se on nollasummapelejä, joka ei sinänsä vaikuta ostokyykyyn.) Muuten, noin kokonaisuutena, menemme yleistä ilmapiiriä ja talouden kehitystä vastaan, eli rakennamme kasvua ja kehitystä ihan kaikesta huolimatta."
- Terveystenhoito alalla fiilingit Suomessa ovat alavireiset, tähtäämme ulkomaille.
- Poliitiikan myllerrys haastaa, sekä hyvinvointialueiden toiminnan ennakoimattomuus ja heidän alle riman-tiedotus. Ostopalvelutuottajien haukkuminen samaan aikaan, kun ei tiedetä oman tuotannon mitään kuluja. Järkyttävää!
- "Rakentaminen ei ole käynnistymässä isosti. Toimimme korjausrakentajina... valtion korjaus avustus, olikohan jotain 10% hankeen hinnasta, vuonna n. 2009 siivitti alan hyvään vauhtiin... nyt tarvittaisiin sama."
- Rakentaminen on aika montussa nyt. Se johtuu pääosin asuntorakentamisesta. Me teemme muun tyyppisiä ja olemme jo 22 vuotta ollut haluttu kumppani. Emme ole hakeneet mitään suurta liikevaihdon kasvattamista. Emme pysty toimittamaan niin paljon projekteja kuin asiakkaat haluaisivat, mutta se ei ole työllisyydestä pois, koska joku muu tekee ne. Tuo alempana oleva "riittämätön tuotantokapasiteetti" on täysin yrityksemme oma valinta.
- Kotitalousvähennyksen laskeminen on syynä pessimistiseen ennustukseen. Se tulee vaikuttamaan todella paljon alaan ensi vuonna alvin nousun ja hintojen nousun lisänä. Aivan suru-uutinen palvelualalla.
- Pankin suhtautuminen edelleen edelleen hyvin nuivaa

13. Vapaamuotoisia kommentteja suhdannenäkymiin liittyen

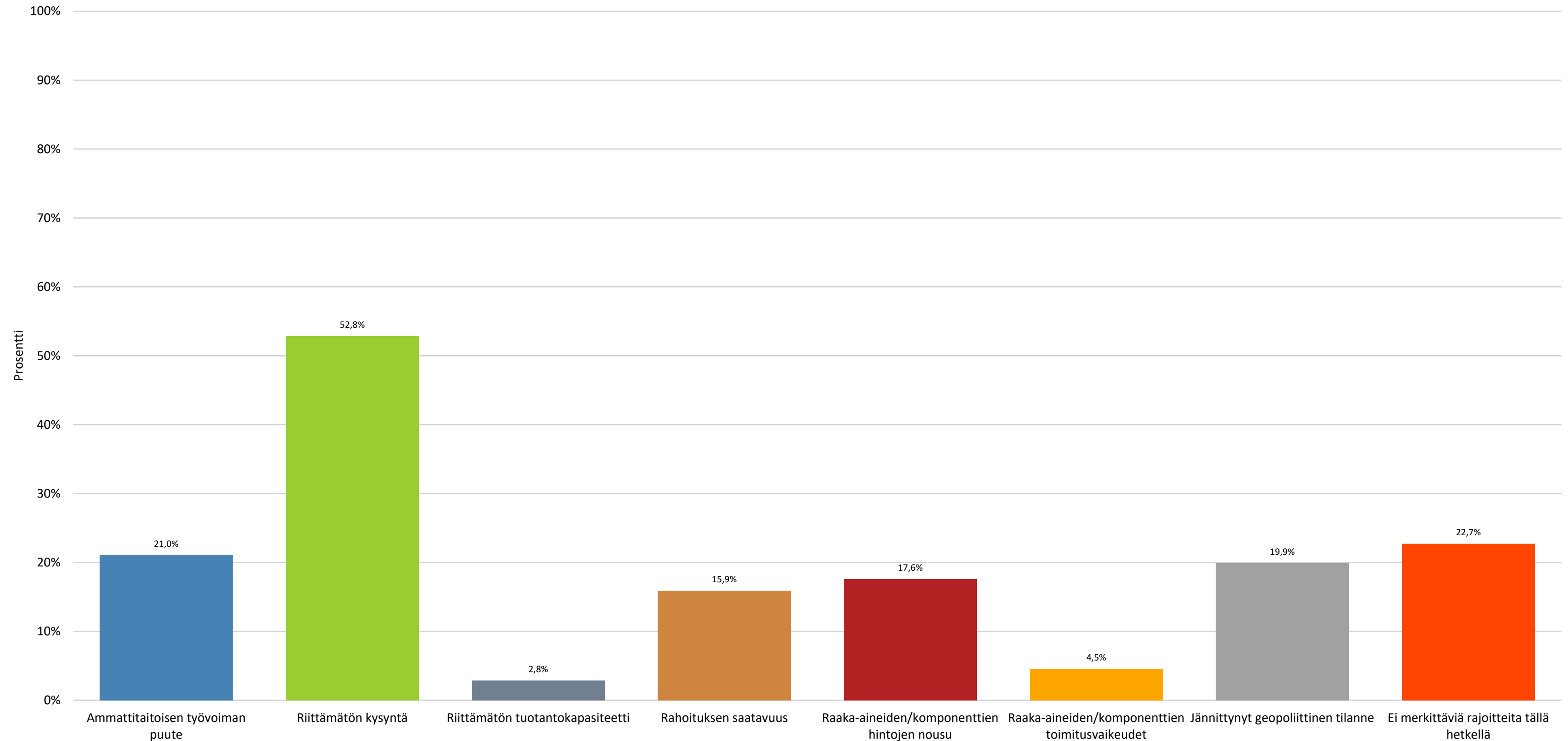
- Tilauksia kyllä tulisi, mutta hinta kilpailu on kova. Katteet pienenee. Kustannukset nousee
- Kuluttajaasikkaiden ostovoiman suhdannevaihtelu. Parempi aika luvassa korkojen laskun myötä, mutta koska näkyy myynnissä
- näkymä lyhyt
- Hallituksen suunnittelemat verotuksiin pohjautuvat investointiavustukset ovat avanneet kiinnostusta teollisten toimijoiden investointeihin. Kaikilla kilpailijamailla ne ovat saatavissa. Lisäksi alentuneet korkonäkymät edesauttavat investointipäätösten tekemistä.
- Kiinteistövälitysalalla on haastetta pankkien rahoituksen takia, opitimistiset odotuksen liittyä korkojen laskuun, myös toiveeseen pankkien lainakäsittelyaikojen nopeutumiseen
- Uuden teknologian osalta monta aluetta jotka kehittyä nopeasti
- Hyvin epävarma tilanne. Voidaan mennä alas tai ylös.
- Kysyntä vaisua ja hallitus näyttää epäonnistuvan.
- Taloustaantuma tuntuu alallamme viiveellä valmistavaan teollisuuteen verrattuna
- Kustannusnousun ja nousevan palkkakehityksen myötä hintoja ei ole kireän kilpailutilanteen ja takia pystynyt siirtämään hintoihin. Sopeutustoimet ovat terveelläkin yrityksellä välttämättömiä, kun käännettä lähiaikoina ei ole nähtävissä ylöspäin. EKP:n korkopolitiikka näyttelee suurta osaa ja rakennusinvestointien uudelleen käynnistämiseksi vaikuttaisi yleiseen rakennusalan suhdanteeseen positiivisesti.
- Pelottaa kustannustenkasvu ja kuluttajien ostokäyttäytymisen haasteet
- Toimintaympäristön muutosten ennakointi noussut tärkeään rooliin
- Varovaisia positiivisuuden tunteita tulevaisuus herättää, mutta tunnelma on odottava ja epävarma. Negatiivinen uutisointi lietsoo lisää epävarmuutta, joka jarruttaa kasvun ja/tai normalisoitumisen virettä. Tarvittaisiin julkisesti vahvempaa uutisointia siihen että uskotaan että mahdollisuuksia parempaa on ja ehkä jopa jotain konkreettisempia ajatusmalleja siitä mikä voisi nykykäyttää taas talouden ja liiketoimintojen suunnan parempaan, sen jälkeen myös yleisesti alettaisiin uskoa taas tulevaan ja tekemään toimia sen eteen ja saavuttamiseksi.
- Tarjouskanta on, mutta eivät mene päätökseen
- Säästämistä kaikkialla. Tulee 90 -luvun lama mieleen ja hallituksen toimissa on vain vitsaa, ei porkkanoita.
- Korkotason lasku ja inflaation heikkeneminen piristää markkinoita.
- Toimintamme ei ole suhdannenäkymiin sidonnainen. Kasvatamme investointejamme, mikä vaikuttaa positiivisesti Pirkanmaan elinkeinotoimintaan.
- "En ymmärrä, miksi korkojen laskemista (historiallisesti keskimääräisesti normaaleilta tasoilta) hehkutetaan toivon tuojana. Ennakoitua nopeammin laskevat korot kertovat, että Euroopan talous ei pyöri toivottua tahtia ja vientiteollisuudellamme tulee olemaan vaikeaa. Kun lisäksi huomioidaan historiallisen pitkä korkokäyrän inversio ja Sahm-rule, niin lisäksi mahdollisuudet Yhdysvaltojen taantumaa ovat korkealla. Myös Kiinassa taloutta elvytetään parhaillaan samaa tahtia kuin 2020. En siis varautuisi nyt hienoiseen kasvuun, vaan ennemminkin globaaliin taantumaa. Siinä suomalaisille poliitikoille miettimistä, että mitäs tehdään kuin globaalisti hyvinä aikoina 2012-2020 ja 2021-2024 ei Suomen taloutta saatu edes hitusta pinnalle. Nyt tarvitaan entistä isompia rakenteellisia muutoksia! Irlannin malli yritysverotuksessa tai työn verotuksen räjäytys haitta/kulutusveroihin."

14. Miten arvelette toimipaikkanne kannattavuuden kehittyvän seuraavan kuuden (6) kuukauden aikana?

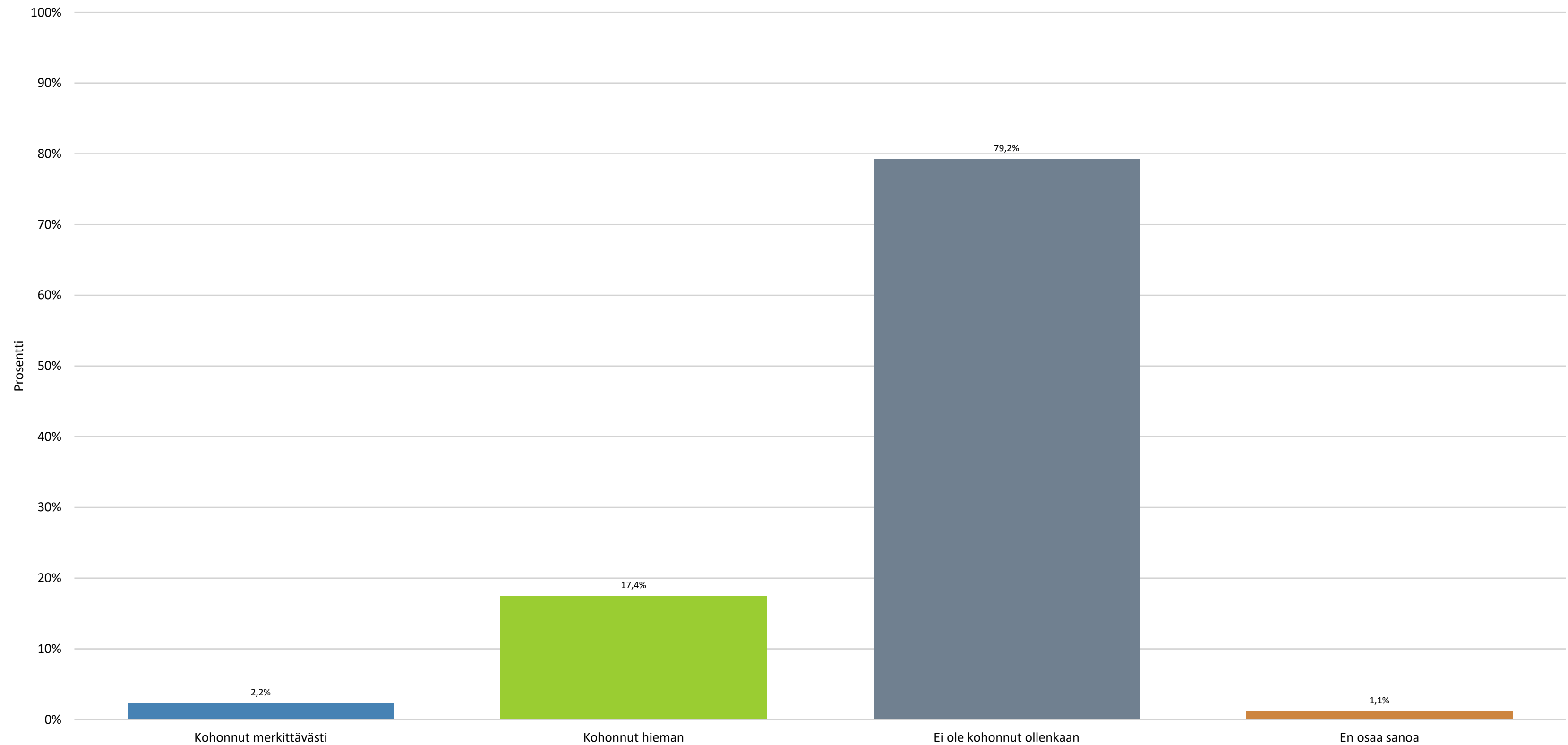

15. Yrityksemme toimintaa rajoittaa tällä hetkellä (voit valita useamman vaihtoehdon)

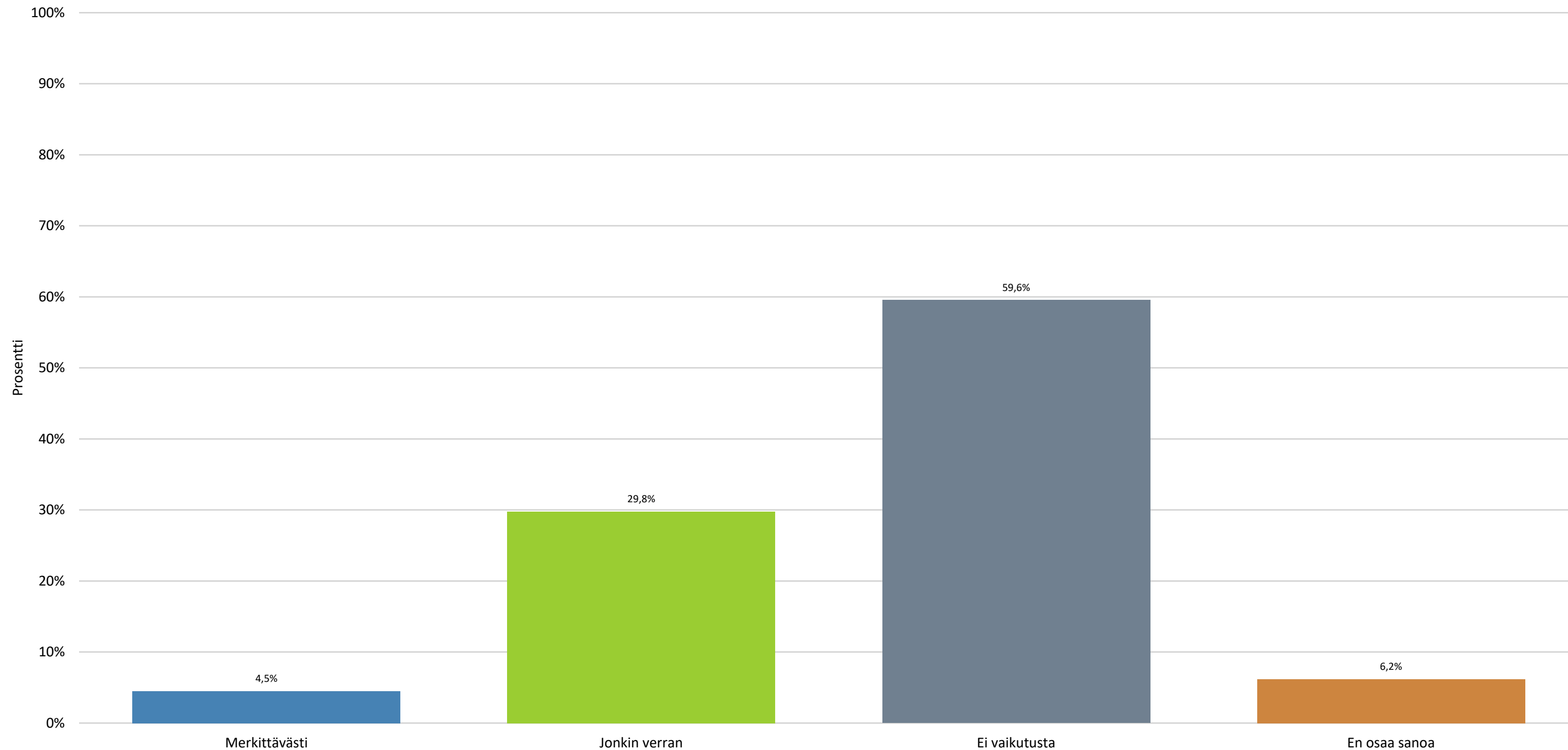

16. Onko yrityksenne konkurssiriski kohonnut?

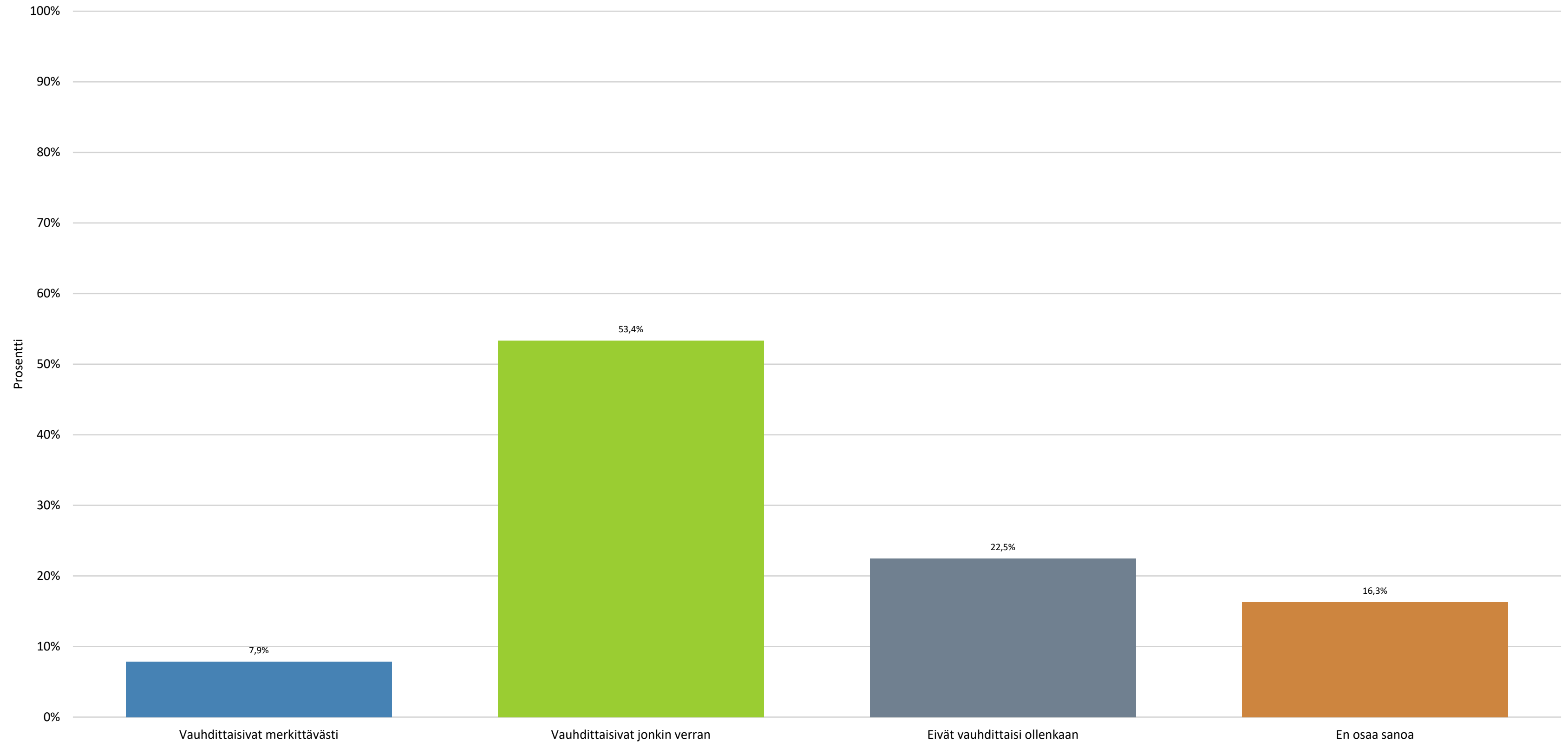
17. Uudistukset lisäävät rekrytointeja yrityksessänne seuraavan viiden vuoden aikana:

Hallitus päätti laajentaa yleissitovien sopimusten paikallista sopimista koskemaan kaikkia yrityksiä työnantajan ja työntekijöiden järjestäytymisestä riippumatta sekä mahdollistaa työlainsäädännön mukaisten joustojen soveltamisen myös yrityskohtaisissa työehtosopimuksissa nykyisten valtakunnallisten ohella.

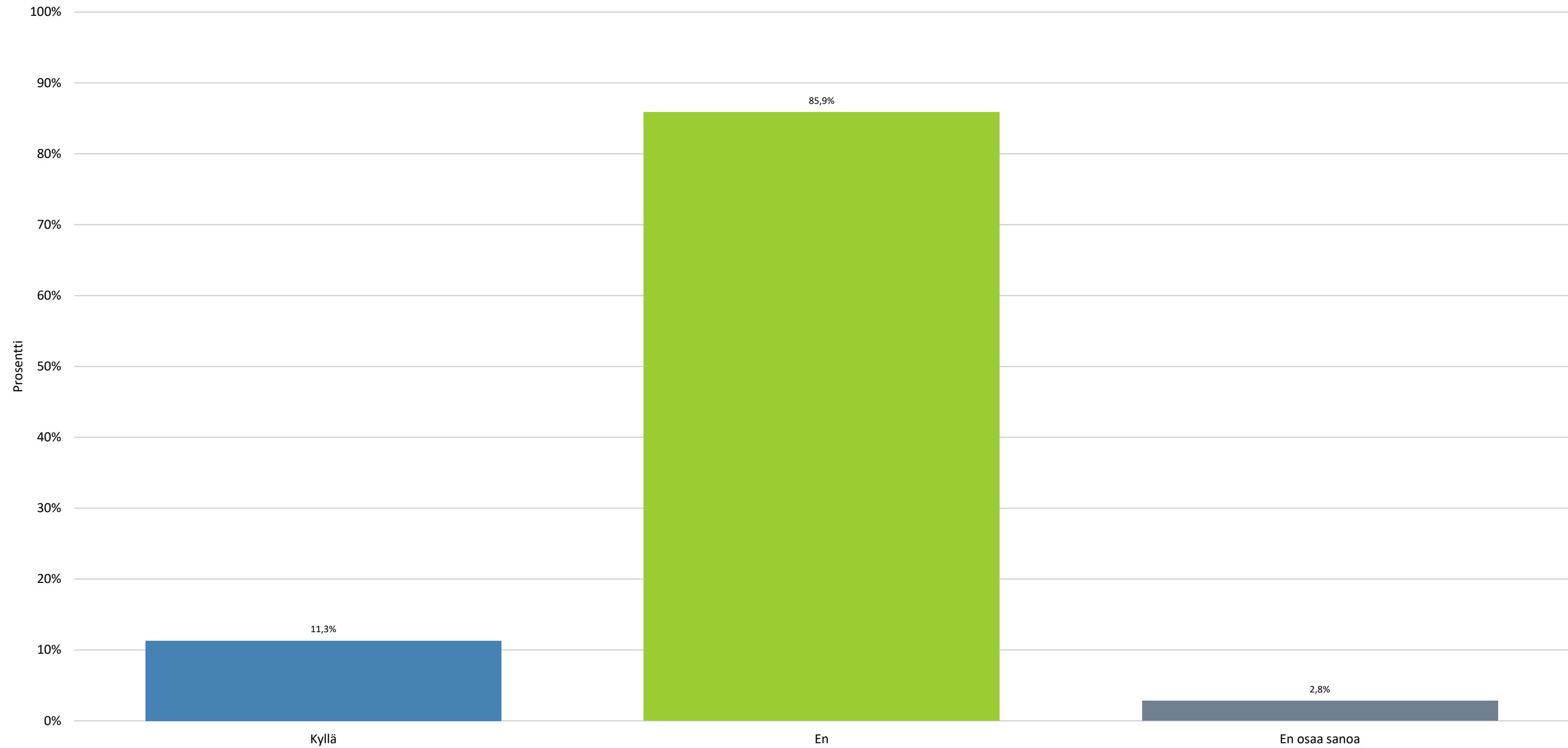

18. Uudistukset vauhdittaisivat tuottavuuden kasvua pitkällä aikavälillä yrityksissä yleensä:

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

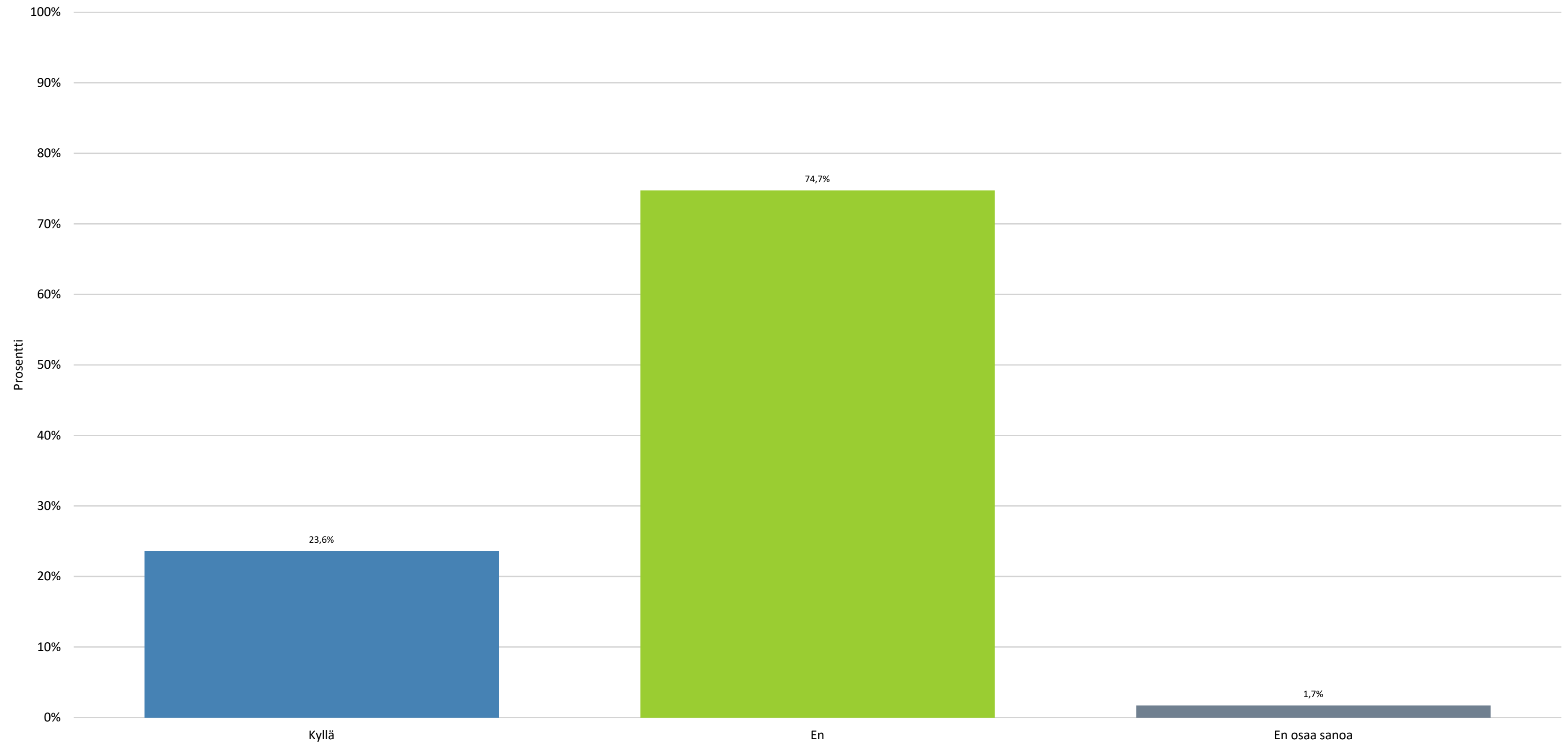

19. Oletko huolissasi sähkön riittävydestä tulevana talvena?

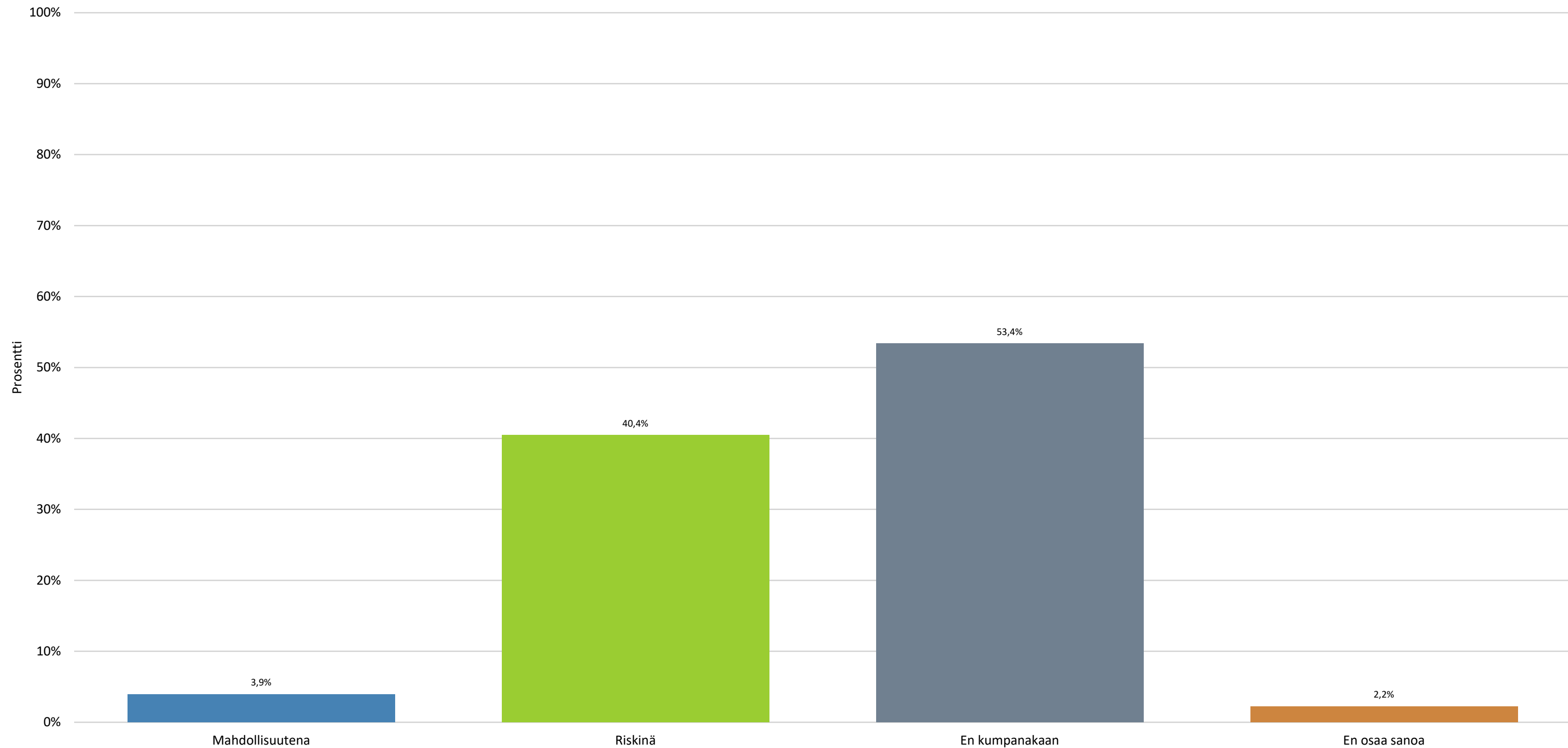
20. Oletko huolissasi yrityksesi hankkiman sähkön hinnasta tulevana talvena?

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

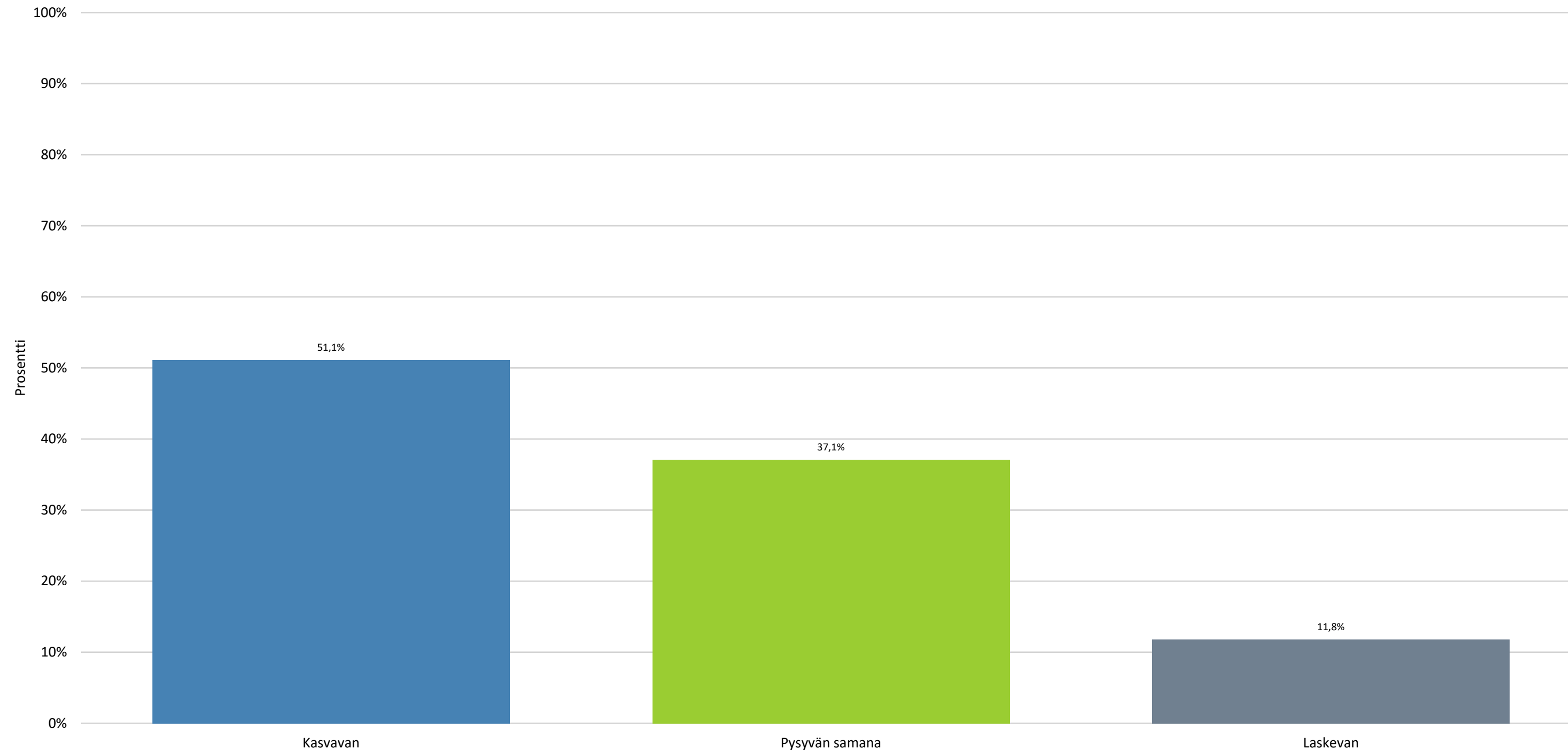
21. Sähkön hinnantvaihtelu lisääntyy tulevina vuosina sääriippuvaisen tuotannon kasvaessa. Pidätkö sähkön hinnan vaihtelua yrityksellesi enemmän:

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

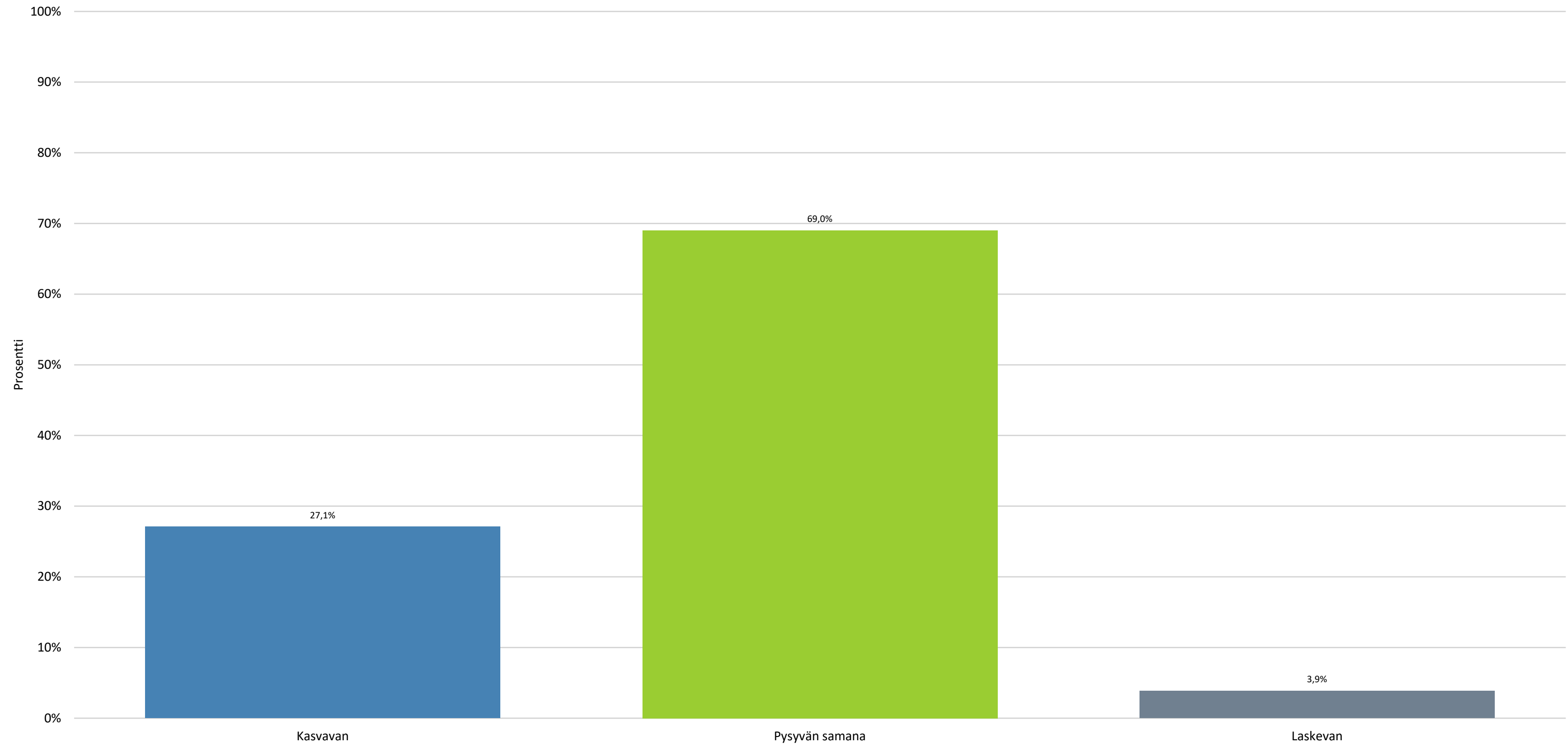
22. Odotamme kotimaan liikevaihtomme vuonna 2025

Seuraavat 6 kysymystä kuuluvat Eurochambresin kaikille EU-maille tekemään jokavuotiseen kyselyyn. Suomen kauppakamarit kuuluvat Eurochambresiin, joka on eurooppalaisten kauppakamarien kattojärjestö. Tulokset menevät Eurochambresin käyttöön ja ne julkaistaan yhtä aikaa kaikissa jäsenmaissa myöhemmin syksyllä.

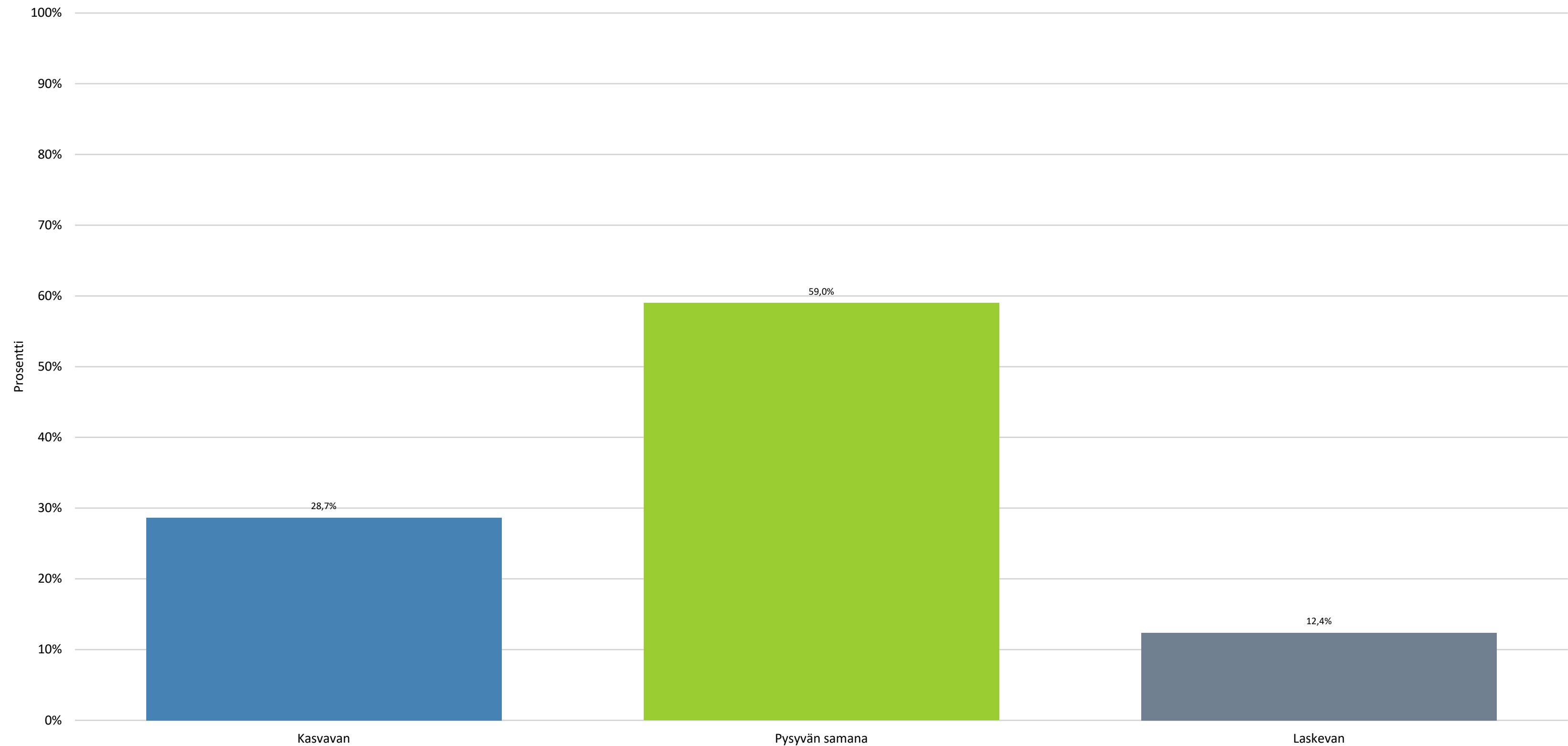

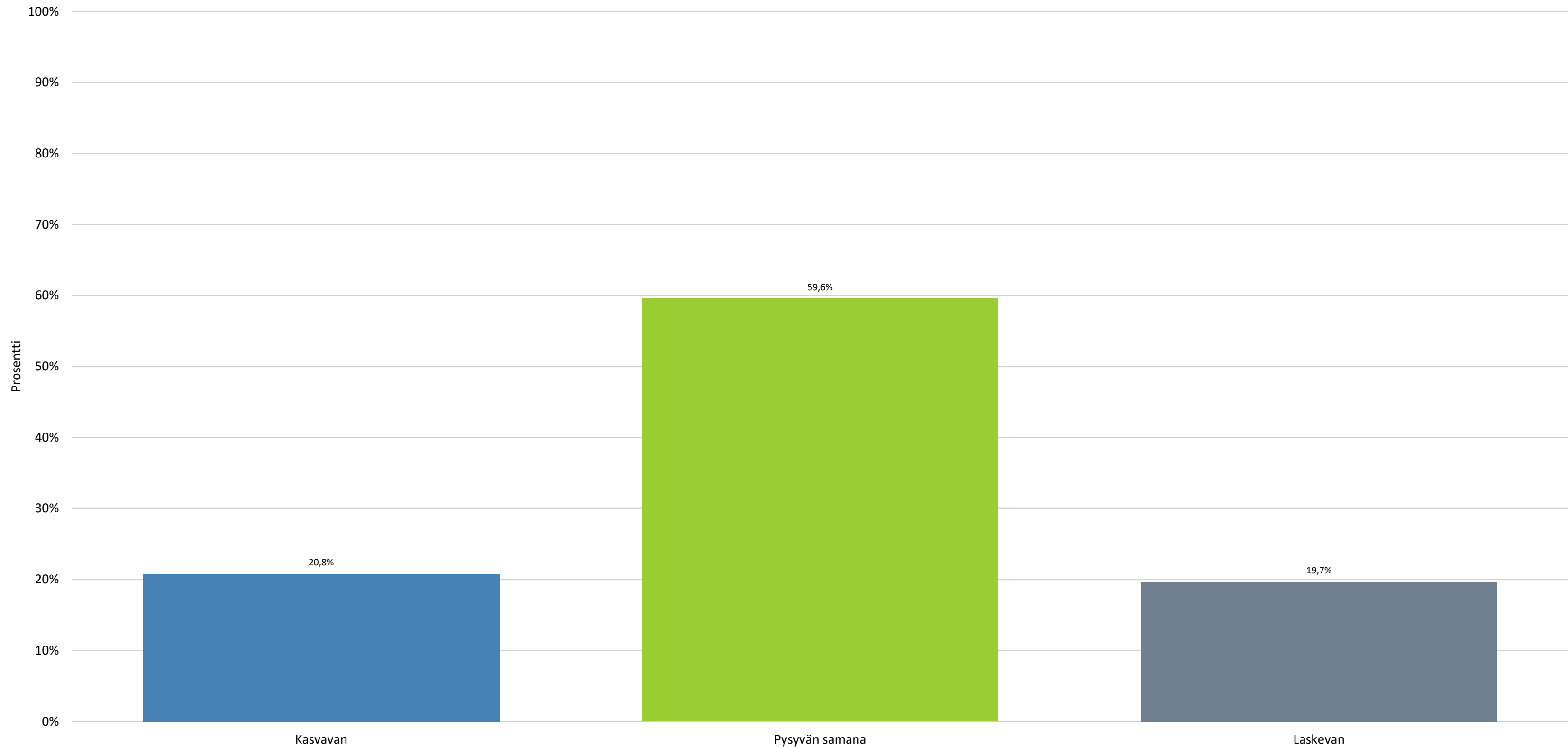
23. Odotamme vientiliikevaihtomme vuonna 2025

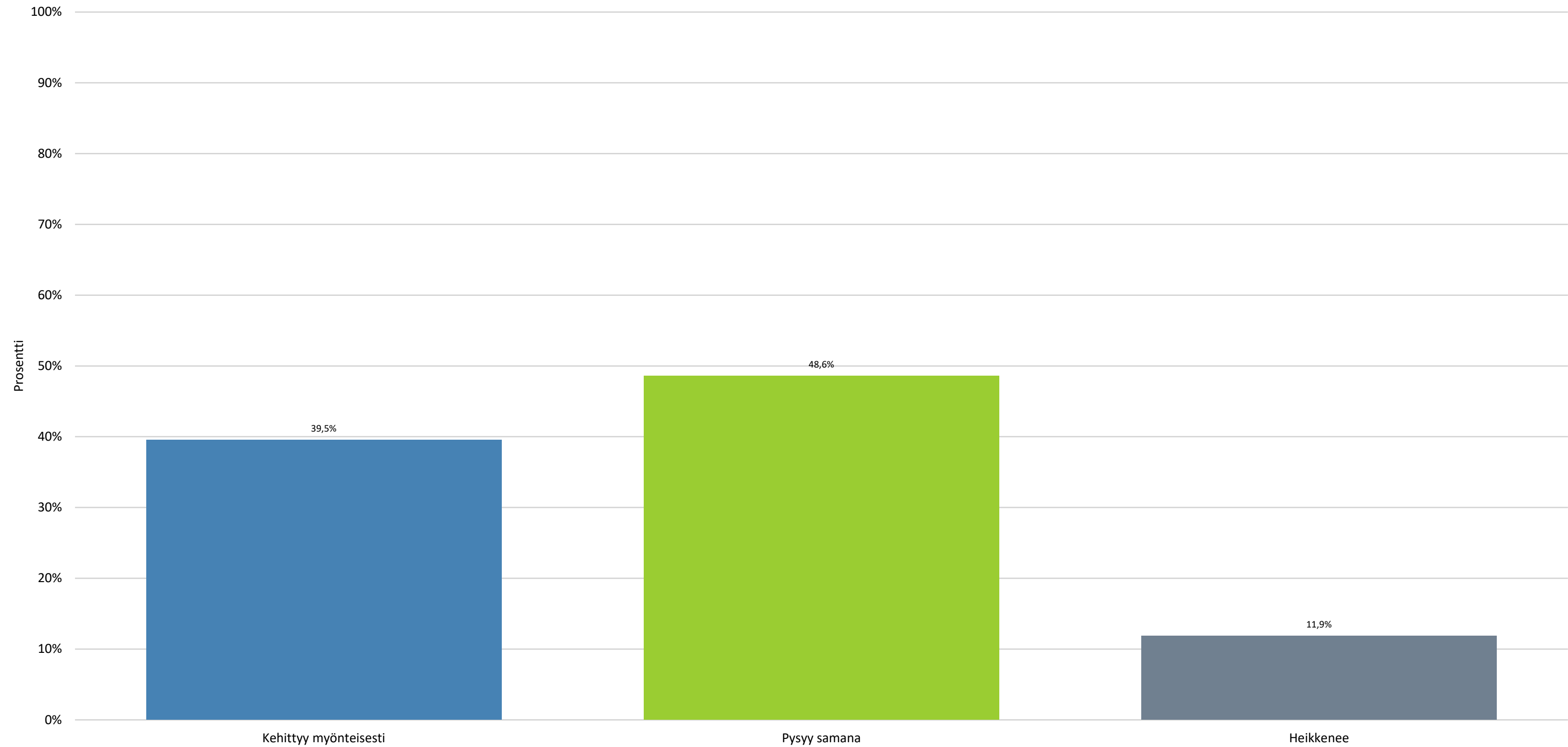
24. Odotamme henkilöstömäärämme vuonna 2025

25. Odotamme investointiemme vuonna 2025

26. Yleisodotus yrityksemme toimintaympäristön kehityksestä vuonna 2025

27. Odotamme, että yrityksemme toiminnan suurimmat haasteet vuonna 2025 tulevat olemaan (valitse korkeintaan 3):

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

